

## Опис окремої одиниці освітньої програми (навчальної дисципліни)

### 1.2. Декоративно-ужиткове мистецтво

#### Тип дисципліни:

вибіркова

#### Семестр:

перший, другий

#### Обсяг дисципліни:

загальна кількість годин – 300 (кредитів ЄКТС – 10), аудиторні години: практичні – 105.

#### Лектори:

канд. пед. наук, доцент Мельник Г.М., старший викладач Ліщинська-Кравець Г.Л.

#### Результати навчання:

– знання морфології, типології та основних видів декоративно-ужиткового мистецтва; регіональних та локальних особливостей різних видів декоративно-ужиткового мистецтва;  
– уміння здійснювати обробку природних і конструкційних матеріалів та декоративне оздоблення виробів згідно з розробленим художнім проектом і конструкторською документацією.

#### Спосіб навчання:

аудиторне.

#### Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни:

- моделювання та художнє оформлення одягу;
- методика навчання технологій.

#### Зміст навчальної дисципліни:

Класифікація та види декоративного мистецтва. Види орнаментів та композиційні принципи їх побудови. Основи кольорознавства. Українське народне малювання. Народний декоративний розпис. Особливості технології писанкарства. Історія виникнення та розвитку мистецтва витинанки. Звичаї і обряди, пов'язані з витинанками. Особливості технології витинанки. Види художньої деревообробки. Декоративні техніки та орнаментика художнього деревообробництва. Технологія виготовлення декоративно-ужиткових виробів з дерева. Українська іграшка. Традиційна українська лялька. Художнє плетіння з природних матеріалів. Особливості виготовлення плетених виробів із лози, соломи, рогозу, обгорток кукурудзяних качанів. Аплікація із соломи. Виникнення та розвиток скловиробництва на території України. Основні технологічні та декоративні способи створення виробів зі скла. Художня обробка тканин. Вишивка та гаптування. Орнаментика народної вишивки. Класифікація народного одягу. Орнаментика в українському вбранні. Художнє ткацтво та килимарство.

#### Рекомендована література:

а) основна:

1. Антонович Є.А. Декоративно-прикладне мистецтво : [навч. посіб.] / Є.А. Антонович, Р.В. Захарчук-Чугай, М.Є. Станкевич. – Львів : Світ, 1993. – 272 с. : іл., табл.
2. Декоративно-ужиткове мистецтво: Словник у 2-х томах / Авт. кол. І.В. Голод, В.І. Білик та ін.; за заг. ред. Я.П.Запасака. – Львів: Афіша, 200. – Т.1: А – К. – 368 с.; – Т.2: Л – Я. – 400 с.
3. Кара-Васильєва Т.В. Декоративне мистецтво України ХХ ст.: У пошуках „великого стилю” / Т.В. Кара-Васильєва, З.А. Чегусова. – К.: Либідь, 2005. – 280с., іл.
4. Кара-Васильєва Т. Історія української вишивки: [книга-альбом] / Т.В. Кара-Васильєва. – К.: Мистецтво, 2008. – 464с.: іл.
5. Кара-Васильєва Т.В. Українська вишивка: [посібник] / Т.В. Кара-Васильєва, А. Чорноморець. – Київ: Либідь, 2002. – 160 с.: іл.
6. Кот М.П. Вишивка Дрогобиччини: Традиції і сучасність / М.П. Кот. – Львів: Інститут народознавства НАН України, 1999. – 107 с.
7. Крвавич Д.П. Українське мистецтво: У 3-х ч.: [навч. посіб. для студ. вузів] / Д.П. Крвавич, В.А. Овсійчук, С.О. Черепанова. – Львів: Світ, 2003. Ч.1 / Передмова

В.Г. Скотного. – 2003. – 256 с.: 16 вкл. іл.; Ч.2 / Передмова С.М. Павлюк. – 2004. – 268 с.: 80 вкл. іл.

8. Кулинич-Стахурська О. Мистецтво української вишивки / О. Кулинич-Стахурська. – Львів, 1996. – 171с.

9. Литвінець Е.М. Українське народне мистецтво. Вишивання і нанизування: [альбом] / Е.М. Литвінець. – К: Вища школа, 2004. – 355 с.: іл.

10. Матвєєва Т.О. Мозаїка і різьблення по дереву: [навч. посібник] : Пер. з рос. – К.: Вища школа, 1993. – 135с.: іл.

11. Оршанський Л.В. Золота скриня. Українські художні ремесла : [практ. посіб.] / [Л.В. Оршанський, Л.В. Савка, П.А. Зубрицький та ін.]; укл. Б.М. Терещук. – Чернівці : Видавничий дім „Букрек”, 2007. – 176 с. : іл.

12. Оршанський Л.В. Технологія художньої обробки деревини : [навч. посіб. для студ.] / Л.В. Оршанський, Р.Ф. Криванчик. – Дрогобич : Коло, 2001. – 228 с. : іл.

13. Оршанський Л.В. Традиційний український орнамент. Методика навчання : [навч.-метод. посіб.] / Л.В. Оршанський. – Дрогобич : РВВ ДДПУ, 2008. – 202 с. : іл.

14. Свид С.П. Художні техніки / С.П. Свид, В.І. Проців. – К.: Рад. школа, 1977. – 77 с.

15. Соломченко О.Г. Писанка Українських Карпат / О.Г. Соломченко; фотоіл. В.В.Боднара, Я.Ю.Дацюка, В.С.Зайцева та ін. – Ужгород: Карпати, 2002. – 238 с.

16. Станкевич М.Є. Українське художнє дерево XVI–XX ст.: [монографія] / М.Є. Станкевич – Львів, 2002. – 480 с.

17. Тимків Б.М. Виготовлення художніх виробів з дерева : у 2 ч. / Б.М. Тимків, К.М. Кавас. – Львів : Світ, 1995. – Ч.1 : Різьба по дереву. – 176 с. : іл.

18. Тищенко О.Р. Історія декоративно-прикладного мистецтва України (XII – XVIII ст.) / О.Р. Тищенко. – К. : Либідь, 1992. – 192 с. : іл.

19. Українська художня культура : [навч. посіб.] / За ред. І.Ф. Ляшенко. – К. : Либідь, 1996. – 416 с.

20. Українське мистецтво в полікультурному просторі : [навч. посіб.] / За ред. О.П. Рудницької. – К. : ЕксОб, 2000. – 208 с.

21. Український народний одяг XVII – початок XIX ст. в акварелях Ю.Глоговського / [авт. та упоряд. Д.П. Кривавич, Г.Г.Стельмашук]. – К. : Наук. думка, 1988. – 272 с.

#### *Допоміжна:*

1. Горинь Г.Й. Шкіряні промисли західних областей України : друга пол. XIX – поч. XXст. – К.: Изд-во АН УССР, 1950.- 196с.

2. Гургула І. Народне мистецтво західних областей України. – К.: Мистецтво, 1966.- 246с.

3. Декоративно-ужиткове мистецтво: Словник у 2-х томах //Я.П.Запаско /Кер. авт. кол. І.В.Голод, В.І.Білик та інші; за заг. ред. Я.П.Запаска. – Львів: Афіша, 2000 /МО і науки України. Львів. Академія мистецтв. Науково-дослідний сектор. Кафедра історії і теорії мистецтва / – Т.1: А-К. – 2000. – 368 с. – Т.2: Л-Я. – 2000. – 400 с.

4. Захарчук-Чугай Р.В. Українська народна вишивка: Західні області УРСР. – К.: Наукова думка, 1988.-190с.

5. Зельська І. Українська вишивка. Найкращі інформації. – Вінніпег, Торонто, 1981.-290с.

6. Знаки 155 стародавніх українських вишивок. – К.: Соняшник, 1992.-84с.

7. Кардаш Н.В., Куц Л.П., Савка Л.В. Бісерне рукоділля: Навчальний посібник – Дрогобич: РВВ ДДПУ, 2007. – 185 с.

8. Колос С.Т., Хурчин М.Д. Декоративні тканини. – К.: Видавництво Академії архітектури УРСР, 1949- 264с.

9. Кузан Н., Савка Л. Етнодизайн в одязі – Дрогобич: РВВ ДДПУ, 2009. – 242 с.

10. Кульчицька О.А. Орнамент трипільської культури і українська вишивка XX ст. – Львів: Атлас, 1995.- 124с.

11. Народні художні промисли України: Довідник. – К.: Наукова думка, 1966.-126с.

12. Никоряк О.І. Сучасні художні промисли Українських Карпат. – К.: Наукова думка, 1988.-182с

13. Павлуцький Г. Історія українського орнаменту. – К., 1927.-34с.,іл..
14. Прикрась свій дім / Л.П.Гура, Л.Є. Жоголь та ін. – К.: Техніка, 1990.-303с.
15. Холмянський Л.М., Щипанов А.С. Дизайн. – М.: Просвещение.1985-326с.
16. Художні ремесла в школі: Навчально-методичний посібник для студентів спеціальності „Трудове навчання” / За заг. ред. Л.В.Оршанського. – Дрогобич: РВВ ДДПУ, 2007. – 286с.

*Інформаційні ресурси*

1. періодичні видання: «Народне мистецтво та етнографія».
2. Інтернет-ресурси:
  - [http://www.nbuv.gov.ua/webnavigator/Dekorativno\\_prykladne\\_mystetstvo](http://www.nbuv.gov.ua/webnavigator/Dekorativno_prykladne_mystetstvo) – Тематичний інтернет-навігатор
  - <http://vishivanka.net.ua/> – Сайт «Вишиванка».
  - [https://www.youtube.com/channel/UCOnR5-m-3iZohn\\_KQukKZew](https://www.youtube.com/channel/UCOnR5-m-3iZohn_KQukKZew) – Ткацтво України – відео майстер-класи з ткацтва;
  - <http://krovets.com.ua/> – Етнографічна колекція "Кровець" веб-сайт про суспільство/культуру;
  - <http://www.ostriv.in.ua/> – Всеукраїнський освітній портал «Острів знань»;
  - <http://www.trudove.org.ua/> – веб-сайт для вчителів трудового навчання та ін.
  - <http://elib.nplu.org/> – Культура України – електронна бібліотека

**Форми та методи навчання:**

показ (демонстрування); практична робота; самостійна робота студентів.

**Методи і критерії оцінювання:**

- поточний контроль: усне опитування у процесі практичних робіт та індивідуальних навчальних завдань;
  - підсумковий контроль: диференційований залік у першому та другому семестрах.
- 100-бальна шкала оцінювання.

**Мова навчання:**

українська.

**Кафедра:**

технологічної та професійної освіти.